
Storitve tolmačenja – Pravno tolmačenje – Zahteve

Interpreting services – Legal interpreting – Requirements

Services d'interprétation – Interprétation juridique et judiciaire – Exigences

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

SIST ISO 20228:2019

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cdfff1ea-970b-4c10-8636-29b6b3a6af13/sist-iso-20228-2019>

NACIONALNI UVOD

Standard SIST ISO 20228 (sl), Storitve tolmačenja – Pravno tolmačenje – Zahteve, 2019, ima status slovenskega standarda in je enakovreden mednarodnemu standardu ISO 20228 (en), Interpreting services – Legal interpreting – Requirements, 2019-04.

NACIONALNI PREDGOVOR

Mednarodni standard ISO 20228:2019 je pripravil pododbor SC 5 Prevajanje, tolmačenje in s tem povezana tehnologija pri tehničnem odboru ISO/TC 37 Terminologija in drugi jezikovni viri. Slovenski standard SIST ISO 20228:2019 je prevod angleškega besedila mednarodnega standarda ISO 20228:2019. V primeru spora glede besedila slovenskega prevoda v tem standardu je odločilen izvorni standard v angleškem jeziku. Slovenski standard je pripravil SIST/TC IDT Informatika, dokumentacija in splošna terminologija.

Odločitev za privzem tega standarda je 23. oktobra 2019 sprejel SIST/TC IDT Informatika, dokumentacija in splošna terminologija.

ZVEZA S STANDARDI

S privzemom tega evropskega standarda veljajo za omejeni namen referenčnih standardov vsi standardi, navedeni v izvorniku, razen tistih, ki so že sprejeti v nacionalno standardizacijo:

SIST EN ISO 20108 (en) Simultano tolmačenje – Kakovost in prenos zvoka in slike – Zahteve (ISO 20108)

SIST EN ISO 20109 (en) Simultano tolmačenje – Oprema – Zahteve (ISO 20109)

OSNOVA ZA IZDAJO STANDARDA

- privzem standarda ISO 20228:2019 [SIST ISO 20228:2019](#)

OPOMBE

- Nacionalni uvod in nacionalni predgovor nista sestavni del standarda.
- Povsod, kjer se v besedilu standarda uporablja izraz "mednarodni standard", v SIST ISO 20228:2019 to pomeni "slovenski standard".

VSEBINA	Stran
Predgovor	4
Uvod	5
1 Področje uporabe	6
2 Zveza z drugimi standardi	6
3 Izrazi in definicije	6
3.1 Izrazi, povezani s tolmačenjem – modusi tolmačenja in udeleženci tolmačenja	6
3.2 Izrazi, povezani z jezikom in kvalifikacijami.....	9
4 Osnovna načela pravnega tolmačenja	10
4.1 Splošno.....	10
4.2 Narava pravnega tolmačenja	10
4.3 Delo pravnih tolmačev	11
4.4 Končni uporabniki storitev pravnega tolmačenja.....	11
5 Kompetence in kvalifikacije pravnih tolmačev	11
5.1 Splošno.....	11
5.2 Področne kompetence, povezane s pravnim tolmačenjem.....	12
5.3 Jezikovne kompetence	12
5.4 Tolmaške kompetence	12
5.5 Medkulturne kompetence	13
5.6 Medosebne kompetence	13
5.7 Tehnične kompetence	13
5.8 Dokazila o kvalifikacijah za pravno tolmačenje	13
5.9 Stalno usposabljanje/izobraževanje	14
5.10 Pooblastilo pravnega tolmača	14
6 Okolja s pravnim tolmačenjem	14
7 Modusi tolmačenja.....	14
7.1 Splošno.....	14
7.2 Delovni pogoji	15
Dodatek A (informativni): Pravno tolmačenje in pravni tolmači – nepopoln seznam mednarodnih in nacionalnih dokumentov	16
Dodatek B (informativni): Primeri okolij, v katerih se zagotavljajo storitve pravnega tolmačenja	18
Dodatek C (informativni): Priporočila za izbiro modusa tolmačenja.....	21
Dodatek D (informativni): Potek del – naloge pravnega tolmačenja	23
Literatura.....	25

Predgovor

Mednarodna organizacija za standardizacijo (ISO) je svetovna zveza nacionalnih organov za standarde (članov ISO). Mednarodne standarde običajno pripravljajo tehnični odbori ISO. Vsak član, ki ga zanima področje, za katero je bil ustanovljen tehnični odbor, ima pravico biti zastopan v tem odboru. Pri delu sodelujejo tudi mednarodne vladne in nevladne organizacije, povezane z ISO. V vseh zadevah, ki se nanašajo na standardizacijo s področja elektrotehnike, ISO tesno sodeluje z Mednarodno elektrotehniško komisijo (IEC).

Postopki, uporabljeni pri razvoju tega dokumenta, in postopki, predvideni za njegovo nadaljnje vzdrževanje, so opisani v Direktivah ISO/IEC, 1. del. Posebno pozornost je treba nameniti različnim kriterijem odobritve, potrebnim za različne vrste dokumentov ISO. Ta dokument je bil pripravljen v skladu z uredniškimi pravili Direktiv ISO/IEC, 2. del (glej www.iso.org/directives).

Opozoriti je treba na možnost, da za nekatere elemente tega dokumenta lahko veljajo patentne pravice. ISO ne prevzema odgovornosti za identifikacijo katerihkoli ali vseh takih patentnih pravic. Podrobnosti o katerihkoli patentnih pravicah, identificiranih med pripravo tega dokumenta, bodo navedene v uvodu in/ali na seznamu patentnih izjav, ki jih je prejela organizacija ISO (glej www.iso.org/patents).

Vsakršno trgovsko ime, uporabljeno v tem dokumentu, je informacija za uporabnike in ne pomeni podpore blagovni znamki.

Za razlago prostovoljne narave standardov, pomena posebnih izrazov ISO, povezanih z ugotavljanjem skladnosti, ter informacij o tem, kako ISO spoštuje načela Mednarodne trgovske organizacije (WTO) v Tehničnih ovirah pri trgovanju, glej naslednji naslov URL: [Foreword - Supplementary information](#).

Za ta dokument je odgovoren tehnični odbor ISO/TC 37 Terminologija in drugi jezikovni viri, pododbor SC 5 Prevajanje, tolmačenje in s tem povezana tehnologija.

Povratne informacije ali vprašanja o tem dokumentu je treba nasloviti na nacionalni organ za standarde. Popoln seznam teh organov je na povezavi www.iso.org/members.html.

Uvod

Ta dokument je bil razvit kot odziv na globalno in rastočo potrebo po tolmačenju za osebe, ki jim je bila odvzeta prostost, za osumljence, obtožence, tožene stranke, tožeče stranke, pritožnike, tožnike, priče, žrtve, stranke v različnih pravnih okoljih v okviru govorne komunikacije ali komunikacije v znakovnem jeziku, ter tudi na potrebo po tolmačenju za pravosodne deležnike, kot so sodniki, odvetniki, tožilci, policisti, sodno osebje, notarji, in tudi za zasebne subjekte, ki potrebujejo tolmačenje med komunikacijskimi dogodki, povezanimi s pravom.

Pravica do storitev pravnega tolmačenja je zapisana v številnih mednarodnih dokumentih (glej [dodatek A](#)). Pravno tolmačenje mora biti dovolj visoke kakovosti, da vsem osebam zagotavlja enak dostop do pravnega varstva in pošteno sojenje.

Pravno tolmačenje se je uveljavilo kot storitve tolmačenja, ki jih izvajajo poklicni tolmači. Obstajajo različni kodeksi in standardi (protokoli) za posamezna okolja (npr. za policijo ali na sodišču), a se razlikujejo od države do države, tako da ni splošno sprejetih pravil ali standardov za zagotavljanje storitev pravnega tolmačenja.

OPOMBA: V tem dokumentu je poklicni pravni tolmač posameznik, ki izpolnjuje zahteve iz [točke 5](#).

Pravno tolmačenje se razlikuje od pravnega prevajanja in vključuje komuniciranje govornih sporočil ali sporočil v znakovnem jeziku v dejanskem času.

Standardi usposabljanja in prakse pravnega tolmačenja so zelo različni in se zelo hitro spreminjajo. V praksi je v številnih državah opaziti trend deprofesionalizacije kot posledice pomanjkanja finančnih sredstev, neobstoja specializiranega usposabljanja in pomanjkljivega zavedanja o tveganjih uporabe nepoklicnih pravnih tolmačev.

(standards.iteh.ai)

[SIST ISO 20228:2019](#)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cdfff1ea-970b-4c10-8636-29b6b3a6af13/sist-iso-20228-2019>

Storitve tolmačenja – Pravno tolmačenje – Zahteve

1 Področje uporabe

Ta dokument opredeljuje osnovna načela in prakse storitev pravnega tolmačenja ter določa kompetence pravnih tolmačev. V njem so opisana različna pravna okolja in predstavljena priporočila glede uporabe ustreznih modusov tolmačenja.

Uporaben je za vse stranke, ki sodelujejo pri omogočanju komunikacije med uporabniki pravnih storitev s pomočjo govornega ali znakovnega jezika.

2 Zveza z drugimi standardi

Za uporabo tega dokumenta so nujno potrebni spodaj navedeni referenčni dokumenti. Pri datiranih sklicevanjih se uporablja le navedena izdaja. Pri nedatiranih sklicevanjih se uporablja zadnja izdaja publikacije, na katero se sklicuje (skupaj z dopolnili).

ISO 20108 Simultano tolmačenje – Kakovost in prenos zvoka in slike – Zahteve

ISO 20109 Simultano tolmačenje – Oprema – Zahteve

3 Izrazi in definicije

V tem dokumentu se uporabljajo naslednji izrazi in definicije:

ISO in IEC vzdržujeta terminološki podatkovni bazi, ki se uporabljata v standardizaciji, na naslednjih naslovih:

- Platforma ISO za brskanje po spletu: <http://www.iso.org/obp>
- IEC Electropedia: <http://www.electropedia.org/>

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cdfff1ea-970b-4c10-8636-29b6b3a6af13/sist-iso-20228-2019>

3.1 Izrazi, povezani s tolmačenjem – modusi tolmačenja in udeleženci tolmačenja

3.1.1

tolmačiti

prenesti govornene ali znakovne informacije iz *izhodiščnega jezika* (3.2.5) v *ciljni jezik* (3.2.7) v govorneni ali znakovni obliki, pri čemer se preneseta tako register kot pomen vsebine v *izhodiščnem jeziku* (3.2.6)

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.1, spremenjen – "v ustni ali znakovni obliki" nadomeščeno z "v govorneni ali znakovni obliki"]

3.1.2

tolmačenje

prenos govornjenih ali znakovnih informacij iz *izhodiščnega jezika* (3.2.5) v *ciljni jezik* (3.2.7) v govorneni ali znakovni obliki, pri čemer se preneseta tako register kot pomen vsebine v *izhodiščnem jeziku* (3.2.6)

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.2, spremenjen – "v ustni ali znakovni obliki" nadomeščeno z "v govorneni ali znakovni obliki"]

3.1.3

pravno tolmačenje

tolmačenje (3.1.2) na *komunikacijskih dogodkih* (3.1.23), povezanih s pravom

[VIR: ISO 18841:2018, 3.3.4]

3.1.4**tolmač**

oseba, ki *tolmači* (3.1.1)

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.3]

3.1.5**pravni tolmač**

tolmač (3.1.4), ki je usposobljen za zagotavljanje storitev *pravnega tolmačenja* (3.1.3)

OPOMBA 1: Od pravnih tolmačev se lahko zahteva, da so pooblašteni z zakonom.

3.1.6**prevajanje**

prenos *vsebine v izhodiščnem jeziku* (3.2.6) v vsebino v *ciljnem jeziku* (3.2.8) v pisni obliki

[VIR: ISO 17100:2015, 2.1.1]

3.1.7**prevod**

prenašanje vsebine v *izhodiščnem jeziku* (3.2.6) v vsebino v *ciljnem jeziku* (3.2.8) v pisni obliki

[VIR: ISO 17100:2015, 2.1.2, spremenjen – "sklop procesov za prenos" nadomeščeno s "prenašanje"]

3.1.8**translat**

rezultat *prevajanja* (3.1.7)

3.1.9**prevajalec**

oseba, ki *prevaja* (3.1.6)

[VIR: ISO 17100:2015, 2.4.4]

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

SIST ISO 20228:2019

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cdfff1ea-970b-4c10-8636-29b6b3a6af13/sist-iso-20228-2019>

3.1.10**pravni prevajalec**

prevajalec (3.1.9), ki je usposobljen za zagotavljanje storitev *prevajanja* (3.1.7), povezanih s pravom

OPOMBA 1: Od pravnih prevajalcev se lahko zahteva, da so pooblašteni z zakonom.

3.1.11**govorec**

oseba, ki nagovarja druge z uporabo *govorjenega jezika* (3.2.3) ali *znakovnega jezika* (3.2.2)

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.7]

3.1.12**tolmačenje govorjenega jezika**

tolmačenje (3.1.2) med dvema *govorjenima jezikoma* (3.2.3)

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.8]

3.1.13**tolmačenje znakovnega jezika**

tolmačenje (3.1.2) med dvema *znakovnima jezikoma* (3.2.2) ali med *znakovnim jezikom* (3.2.2) in *govorjenim jezikom* (3.2.3)

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.9]

3.1.14 modus

uveljavljena metoda za zagotavljanje tolmačenja *govorjenega jezika* (3.1.2) ali tolmačenja *znakovnega jezika* (3.1.13)

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.11]

3.1.15 konsekutivno tolmačenje

modus (3.1.14) *tolmačenja* (3.1.2), ki se izvede, ko *govorec* (3.1.11) preneha govoriti

OPOMBA 1: Tolmači (3.1.4) lahko uporabljajo posebne tehnike zapisovanja (3.1.19), da si olajšajo prenos daljših delov govora.

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.12]

3.1.16 simultano tolmačenje

modus (3.1.14) *tolmačenja* (3.1.2), ki se izvede, ko *govorec* (3.1.11) še vedno govori ali tolmači v znakovnem jeziku

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.13]

3.1.17 chuchotage

šepetano tolmačenje

simultano tolmačenje (3.1.16) pri katerem *tolmač* (3.1.4) govori zelo tiho

OPOMBA 1: Chuchotage/šepetano tolmačenje se uporablja za manjše skupine z eno, dvema ali največ tremi osebami.

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.16, spremenjen – definicija in opomba 1 sta nekoliko spremenjeni]

3.1.18 tolmačenje na pogled

prenos zapisane vsebine v *izhodiščnem jeziku* (3.2.6) v *ciljni jezik* (3.2.7) v obliki *govorjenega jezika* (3.2.3) ali *znakovnega jezika* (3.2.2)

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.14]

3.1.19 zapisovanje

tehnika *konsekutivnega tolmačenja* (3.1.15), ki jo *tolmači* (3.1.4) uporabljajo za pomnjenje, konceptualizacijo in povzemanje informacij

OPOMBA 1: Zapisovanje je zelo individualno in lahko vključuje mešanico simbolov, kratic, besed in diagramov.

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.15]

3.1.20 tolmačenje na daljavo oddaljeno tolmačenje

tolmačenje (3.1.2) *govorca* (3.1.11) na drugi lokaciji, kot je lokacija *tolmača* (3.1.14), s pomočjo informacijske in komunikacijske tehnologije

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.10]

3.1.21 relejno tolmačenje

tolmačenje (3.1.2), kadar *tolmač* (3.1.4) tolmači tolmačenje drugega tolmača in ne tolmači *govorca* (3.1.11) neposredno

OPOMBA 1: Kadar je treba govor v govorjenem ali znakovnem jeziku *tolmačiti* (3.1.1) v tri ali več *ciljnih jezikov* (3.2.7) in vsi tolmači teh jezikov ne razumejo jezika govorca (npr. jezika urdu), tolmač *izhodiščnega jezika* (3.2.5) prenese govor v jezik, ki je skupen drugim tolmačem na dogodku (npr. iz jezika urdu v angleščino). Tega nato tolmačijo v posamezne ciljne jezike (npr. iz angleščine v francoščino, nemščino, italijanščino, jezik nahuatl, španščino, valižanščino itd.).

3.1.22

komunikacijski dogodek

srečanje med dvema ali več osebami, med katerimi se prenašajo informacije

OPOMBA 1: Na prenesene informacije lahko vplivajo namen govorca ter njegove kretnje, premori, tišina in ton glasu.

3.1.23

komunikacijsko okolje

okolje, v katerem teče interakcija med sogovorci

[VIR: ISO 18841:2018, 3.3.1]

3.2 Izrazi, povezani z jezikom in kvalifikacijami

3.2.1

jezik

sistematična uporaba zvokov, črk, simbolov ali znakov, s katerimi se komunicira

[VIR: ISO 18841:2018, 3.4.1]

3.2.2

znakovni jezik

jezik (3.2.1), pri katerem se uporabljajo kombinacija oblik dlani, usmerjenost in gibanje dlani, rok ali telesa ter tudi obrazna mimika

[VIR: ISO 18841:2018, 3.1.12, spremenjen – opomba je zbrisana]

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cdfff1ea-970b-4c10-8636-29b6b3a6af13/sist-iso-20228-2019>

3.2.3

govorjeni jezik

jezik (3.2.1), ki temelji na govornem izražanju

3.2.4

vsebina

informacije v kakršnikoli obliki

PRIMER: Besedilo, avdio, video itd.

[VIR: ISO 18841:2018, 3.4.3]

3.2.5

izhodiščni jezik

jezik (3.2.1), iz katerega se *vsebina* (3.2.4) *tolmači* (3.1.1) ali *prevaja* (3.1.6)

[VIR: ISO 18841:2018, 3.4.4]

3.2.6

vsebina v izhodiščnem jeziku

vsebina (3.2.4), ki jo je treba *tolmačiti* (3.1.1) ali *prevesti* (3.1.6)

3.2.7

ciljni jezik

jezik (3.2.1), v katerega se *vsebina* (3.2.4) *prevaja* (3.1.6) ali *tolmači* (3.1.1)

[VIR: ISO 18841:2018, 3.4.6]

3.2.8

vsebina v ciljnem jeziku

vsebina (3.2.4), ki je bila *tolmačena* (3.1.1) ali *prevedena* (3.1.6) iz *izhodiščnega jezika* (3.2.5)

[VIR: ISO 18841:2018, 3.4.7]

3.2.9

znanje jezika

zmožnost osebe, da razume določen *jezik* (3.2.1) ali komunicira v njem

OPOMBA 1: Znanje jezika se na splošno nanaša na veščine govorjenja, poslušanja, branja in pisanja.

3.2.10

pooblastilo

potrditev tretje osebe, da ima oseba pravico zagotavljati specializirano storitev

OPOMBA 1: Pooblastilo za *pravne tolmače* (3.1.5) in *pravne prevajalce* (3.1.10) izda pristojni uradni organ.

OPOMBA 2: V nekaterih državah državno/uradno pooblastilo imenujejo akreditacija, certifikacija, licenca itd.

3.2.11

protokol

pravilo, uradni postopek ali običajna praksa, ki določa ravnanje članov poklica

PRIMER: Zapisega na sodišču, da bo *tolmačenje* (3.1.2) točno, uporaba premega govora med tolmačenjem ali ravnanje v skladu z etičnim kodeksom strokovnega združenja.

[VIR: ISO 18841:2018, 3.4.17]

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

4 Osnovna načela pravnega tolmačenja

4.1 Splošno

SIST ISO 20228:2019

[https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cdfff1ea-970b-4c10-8636-](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cdfff1ea-970b-4c10-8636-29b6b3a6af13/sist-iso-20228-2019)

[29b6b3a6af13/sist-iso-20228-2019](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cdfff1ea-970b-4c10-8636-29b6b3a6af13/sist-iso-20228-2019)

Pravno tolmačenje morajo opravljati pravni tolmači, ki izpolnjujejo zahteve iz [točke 5](#) ter pri tem ravnajo v skladu z ustreznim etičnim kodeksom in upoštevajo sprejete poklicne prakse, tako imenovane poklicne protokole tolmačenja, ki se lahko razlikujejo glede na okolje tolmačenja in glede na državo oziroma regijo.

4.2 Narava pravnega tolmačenja

Z zagotavljanjem komunikacije med uporabniki pravnih storitev, ki ne govorijo istega govornega ali znakovnega jezika, pravno tolmačenje kot posebno področje tolmačenja prispeva k zagotavljanju enakega dostopa do pravnega varstva vsem udeleženi stranem. Uporablja se predvsem v različnih pravnih okoljih, kot so policijske postaje, sodne dvorane, odvetniške pisarne, zapori itd. (v [dodatku B](#) so navedena različna okolja). Pravno tolmačenje lahko vključuje prenos znakovnih, verbalnih in/ali neverbalnih sporočil v dejanskem času, navadno v obe smeri.

Na nekaterih področjih se prekriva s skupnostnim tolmačenjem/tolmačenjem za javni sektor glede tolmačenih komunikacijskih dogodkov. Za podrobnosti glej [3.1.22](#) in [sliko B1](#).

OPOMBA: Neverbalna sporočila lahko vključujejo ton glasu, govorico telesa, obrazno mimiko in (razlagalne) kretnje.

Pravno tolmačenje teče med vsaj tremi udeleženci:

- 1) uporabnikom, ki ne govori jezika postopka in mora komunicirati z govorcem jezika postopka,
- 2) uporabnikom jezika postopka, ki mora komunicirati z govorcem jezika, ki ni jezik postopka, in
- 3) pravnim tolmačem.

OPOMBA: V nekaterih državah se "jezik postopka" imenuje tudi "uradni jezik", "jezik sodišča" ali "postopkovni jezik".

V [dodatku A](#) so predstavljeni nacionalni in mednarodni dokumenti o pravici do tolmačenja v pravnih postopkih.

4.3 Delo pravnih tolmačev

Pravni tolmači sodelujejo v interaktivnih vrstah komunikacije, ki navadno poteka dvosmerno. Ti posamezniki obvladajo vsaj dva jezika (govorjena jezika ali znakovna jezika) in lahko zato pomagajo tolmačiti komunikacijo o pravnih temah med dvema ali več jeziki. Pravni tolmači lahko delajo s pristopom mešanega modusa, menjaje med konsektivnim in simultanim načinom, z opremo za prenos zvoka, kadar delajo za velike skupine, ali brez opreme za prenos zvoka (chuchotage [šepetano tolmačenje]). Lahko so osebno prisotni, lahko pa delajo na daljavo in uporabljajo tehnologijo za video ali telekonferenco (tolmačenje na daljavo [oddaljeno tolmačenje]). Pravni tolmači morajo svoj način dela prilagoditi posebnim okoliščinam ali komunikacijskemu okolju (na sodišču ali zunaj njega). Več podrobnosti je v [dodatku C](#).

OPOMBA V [dodatku D](#) so s primeri ponazorjeni tipični koraki tolmaške naloge.

4.4 Končni uporabniki storitev pravnega tolmačenja

Končni uporabniki storitev pravnega tolmačenja so iz dveh različnih skupin. V prvi skupini so izvajalci pravnih storitev. Da bi rešili pravna vprašanja, morajo biti sposobni razumeti osebe, ki ne znajo dovolj dobro jezika postopka, ki se uporablja, in z njimi komunicirati. Izvajalci pravnih storitev so govorniki jezika postopka, ki se uporablja v pravnem okolju. Zagotavljati morajo, da se najemajo storitve usposobljenih pravnih tolmačev, s čimer se izognejo zamudam v postopkih in napakam/neprevilnostim v komunikaciji, kar lahko privede do pravno veljavnih, a zmotnih odločitev. V drugi skupini so v glavnem osebe, ki ne znajo dovolj dobro jezika postopka, ki se uporablja v posebnem pravnem okolju, in ki morajo komunicirati z govorniki jezika postopka, da bi rešili pravna vprašanja. Govorniki drugih jezikov, ki niso jezik postopka, uporabljen v pravnem okolju, imajo lahko dostop do standardov poštenega sojenja le, kadar so jim sistematično zagotovljene storitve pravnega tolmačenja, ki so na dovolj visoki kakovostni ravni.

OPOMBA: Kadar usposobljenih tolmačev ni na voljo ali jih je malo, se za zagotavljanje tolmaških storitev kot sprejemljiva tehnika včasih uporablja relejno oziroma posredno tolmačenje ([3.1.21](#)).

5 Kompetence in kvalifikacije pravnih tolmačev

5.1 Splošno

Pravni tolmači morajo imeti kompetence, ki temeljijo na poznavanju področja, poklicni praksi in kvalifikacijah, in spoštovati kodeks poklicne etike in enega ali več protokolov.

OPOMBA: Glede kodeksov poklicne etike glej npr. spletno stran združenja EULITA (Evropsko združenje pravnih tolmačev in prevajalcev) (<https://eulita.eu/wp/>).

Pravni tolmači morajo izkazovati tudi zavezanost vseživljenjskemu izobraževanju s ciljem izpopolnjevanja svojega znanja in veščin, pomembnih za učinkovito sprejemanje jezikovnih odločitev in tolmačenje v pravnih okoljih.

Pravni tolmači morajo celovito poznati strukturo pravnega sistema/pravnih sistemov in delovanje sodnih sistemov v državah, kjer se uporabljata njihov izhodiščni in ciljni jezik.

Razumeti morajo ustrezna področja prava (materialno, postopkovno, kazensko, civilno, upravno pravo itd.)

Izkazovati morajo temeljito razumevanje vloge odvetnikov, sodnikov, sodnega osebja, tožilcev in tolmačev.